ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΤΕΚΝΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
ΠΕΜΠΤΗ 12 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 2013
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ: ΙΣΤΟΡΙΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΡΕΙΣ (3)

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

Α1.
Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:
α. Κλήριγκ
β. Πατριαρχική Επιτροπή
γ. Ηνωμένη Αντιπολίτευσις

Μονάδες 15

Α2.

Να συνδυάσετε τα ονόματα των προσωπικοτήτων με τις ενέργειές τους, αντιστοιχίζοντας κάθε φορά ένα γράμμα της πρώτης στήλης με έναν αριθμό της δεύτερης στήλης (περισσεύουν δύο ονόματα).

ΣΤΗΛΗ Α	**ΣΤΗΛΗ Β**
α. Κωνσταντίνος Φούμης	1. Προέβη σε σκληρές δηλώσεις κατά του κινήματος στο Θέρισο
β. Αλέξανδρος Ζαΐμης	2. Απέλυσε τον Ελευθέριο Βενιζέλο από το αξίωμα του Υπουργού Δικαιοσύνης
γ. Πρίγκηψ Γεώργιος	
δ. Βασιλιάς Γεώργιος Α΄	3. Ίδρυσε την Πολιτοφυλακή της Κρήτης
ε. Θεόδωρος Δηλιγιάννης	4. Υπουργός της «Προσωρινής Κυβέρνησης της Κρήτης»
στ. Γεώργιος Θεοτόκης	5. Υπέδειξε στους Κρήτες την ανάγκη λαϊκών κινητοποιήσεων για ένωση με την Ελλάδα
ζ. Ιωάννης Σφακιανάκης	

Μονάδες 10

Β1.
Ποιες ήταν οι συνέπειες των Βαλκανικών πολέμων στην οικονομία και στην εθνολογική σύσταση του πληθυσμού της Ελλάδας;

Μονάδες 14

Β2.
Σε ποιες ενέργειες προέβη ο Μητροπολίτης Χρύσανθος στο Παρίσι (1919) και το Εριβάν της Αρμενίας σχετικά με το Ποντιακό Ζήτημα;

Μονάδες 11

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

Γ1.
Με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από το κείμενο που σας δίνεται να αναφερθείτε:
α) στις απόψεις του Ελευθερίου Βενιζέλου για τη συμμετοχή της Ελλάδας στον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο (μονάδες 10)

β) στις απόψεις του βασιλιά Κωνσταντίνου για το ίδιο ζήτημα και στις ενέργειές του οι οποίες προκάλεσαν την παραίτηση της κυβέρνησης Βενιζέλου (μονάδες 15).

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος θα εκδηλώσει από τις πρώτες μέρες της ευρωπαϊκής κρίσης την απόφασή του να συμπορευτεί με τις Δυνάμεις της Συνεννοήσεως*. […]

[…] Η σταθερή κλίση προς τη συνεργασία με το αγγλικό συμμαχικό δίκτυο ενισχυόταν από την πεποίθησή του στην τελική βρετανική κατίσχυση, τουλάχιστο στη Μεσόγειο. Η επίταση, τέλος, των εξωτερικών απειλών […] ενίσχυε ακόμη περισσότερο τον Έλληνα πρωθυπουργό στην απόφαση να επιζητήσει στη συμμαχία με τα κράτη της Συνεννοήσεως το έρεισμα για την αντίσταση στις γειτονικές πιέσεις. Η ουδετερότητα και, συνακόλουθα, η απομόνωση της Ελλάδας θα είχε ως αποτέλεσμα την απώλεια σημαντικών ευκαιριών για την προώθηση των εθνικών θέσεων, αλλά και θα εξέθετε τα εδάφη της στον κίνδυνο να αποτελέσουν το αντικείμενο συναλλαγής μεταξύ τρίτων.[…]

[…] Ο βασιλιάς έτεινε να αποτελέσει τον πόλο μιας αντίρροπης διπλωματικής στρατηγικής. Η στενή συγγένεια με την αυτοκρατορική οικογένεια των Χοετζόλλερν, η εξοικείωση με το συγκεντρωτικό πνεύμα της γερμανικής Αυλής και η μαθητεία στη στρατιωτική Ακαδημία του Βερολίνου, είχαν συμβάλει στη διαμόρφωση της συντηρητικής ιδιοσυγκρασίας και στην εμπέδωση της πεποιθήσεώς του στην ακατάβλητη δύναμη των γερμανικών όπλων. Η αντίληψη αυτή συνυφαινόταν στην πράξη με την υιοθέτηση μιας διπλωματικής τακτικής επιφυλάξεων και δισταγμών, ασυμβίβαστης με την εφαρμογή παρακινδυνευμένων ή και, απλά, τολμηρών πρωτοβουλιών: η αποχή από την ένοπλη διαμάχη, έστω και αν αποστερούσε τη χώρα από πιθανά οφέλη, εγκυμονούσε τους λιγότερους κινδύνους για το έθνος. […]

[…] Η στάση του Κωνσταντίνου […] παρέμεινε, στην πρώτη αυτή φάση, σταθερά συγκρατημένη στο πλαίσιο της συνταγματικής νομιμότητας.

[…] Όμως, μελετητές της εποχής διαβλέπουν στην παράπλευρη επικοινωνία με τον Γερμανό αυτοκράτορα την πρώτη εκδήλωση της παρεμβατικής ροπής του Κωνσταντίνου, η οποία και έμελλε τελικά να οδηγήσει στην προσβολή της συνταγματικής τάξης.

*Δυνάμεις της **(**Εγκάρδιας ή Τριπλής) Συνεννοήσεως:Οι Δυνάμεις της Αντάντ

Κ. Σβολόπουλου, *Η ελληνική εξωτερική πολιτική, 1900-1945*,
Αθήνα: Βιβλιοπωλείον της «Εστίας», 1997 (εκδ. 4η), σσ. 109-114.
(Το κείμενο μεταφέρθηκε σε μονοτονικό σύστημα)

Δ1.

Αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας στοιχεία από τα κείμενα που σας δίνονται, να αναφερθείτε στη συμβολή των Μικρασιατών προσφύγων στον πολιτισμό και στη διαμόρφωση της ελληνικής ταυτότητας.

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Οι προσφυγικοί συνοικισμοί […] αποτέλεσαν τα κέντρα ανάπτυξης ενός μικρασιατικού, ενός προσφυγικού, αν μπορώ να τον αποκαλέσω έτσι, πολιτισμού. Με αυτή τη διατύπωση δεν εννοώ μόνο την κουζίνα και τα φαγητά, δεν εννοώ τα τραγούδια (ρεμπέτικα, ανατολίτικα νανουρίσματα), δεν εννοώ την ιδιαιτερότητα της γλώσσας, των εθίμων, το διάκοσμο στα σπίτια, τους κήπους κ.λ.π. Εννοώ μιαν άλλη, γενικότερη αντίληψη για τη ζωή, μιαν άλλη αντίληψη πολιτισμού. Ενώ η προσφυγική τους κατάσταση έκλεινε και περιόριζε αυτούς τους ανθρώπους στα όρια του προσφυγικού συνοικισμού, ενώ λοιπόν η κατάστασή τους, τους επέβαλλε μια ζωή απολύτως εσωστρεφή, οι Μικρασιάτες πρόσφυγες ζούσαν μέσα στους συνοικισμούς τους με έναν εντελώς

εξωστρεφή τρόπο. Ανέπτυσσαν μια τεράστια συλλογικότητα στην καθημερινή ζωή, μια συλλογικότητα που εκδηλωνόταν έξω από τα σπίτια: στις πλατείες, στις ταβέρνες, στα στέκια των συνοικισμών, αλλά και στα πεζοδρόμια των συνοικισμών τους. Σιγά σιγά οι κλειστοί προσφυγικοί συνοικισμοί έγιναν φορείς στο πλαίσιο των αστικών κέντρων μιας ανοιχτής, εξωστρεφούς καθημερινότητας. […]

Στο πλαίσιο των προσφυγικών συνοικισμών λοιπόν αναπτύχθηκε μια λαϊκή κουλτούρα, […] που ξεκινούσε από τον Καραγκιόζη και έφτανε σε πιο σύνθετες μορφές εξωστρέφειας. Αυτή η κουλτούρα ξεκίνησε ως προσφυγική και σταδιακά έγινε ελληνική λαϊκή κουλτούρα.

Σία Αναγνωστοπούλου, «Κοινωνικές και πολιτισμικές επιδράσεις από την εγκατάσταση των προσφύγων» στο *Η Ελληνοτουρκική Ανταλλαγή πληθυσμών*, Αθήνα, εκδ. Κριτική, 2006, σσ. 260-261.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

[...] Με την είσοδο του μικρασιατικού πληθυσμού στην Ελλάδα αναβίωσαν βυζαντινές παραδόσεις στην εικονογραφία και η ορθόδοξη χριστιανική θεολογία αναζωογονήθηκε [...].

Οι νεοφερμένοι έφεραν μαζί τους διαφορετικές γευστικές παραδόσεις, δηλωτικές ως προς την ταυτότητα […]. Πολύ σημαντική ήταν επίσης η επιρροή των προσφύγων της Μικράς Ασίας στην αστική λαϊκή μουσική, ειδικά με το «ρεμπέτικο» [...]· οι ντόπιες χορευτικές και μουσικές παραδόσεις, εμπλουτίστηκαν περαιτέρω από την εισαγωγή ποντιακών και άλλων στοιχείων από τη Μικρά Ασία με την ίδρυση αγροτικών προσφυγικών οικισμών σε όλη την Ελλάδα […].

Οι επιρροές στις ελληνικές λογοτεχνικές αναζητήσεις ήταν επίσης βαθιές. Ένα ξεχωριστό λογοτεχνικό είδος άνθισε στην Ελλάδα […], που άντλησε την έμπνευσή του από το όραμα των «χαμένων πατρίδων», ενώ η ποίηση και το θέατρο επηρεάστηκαν βαθιά από την εμπειρία του εκτοπισμού.

Renée Hirschon, «Τα αποτελέσματα της Ανταλλαγής» στο *ίδιο*, σ. 171.

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Τυχόν σημειώσεις σας πάνω στα θέματα δεν θα βαθμολογηθούν σε καμία περίπτωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό ανεξίτηλης μελάνης.
5. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: Τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: Μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων και όχι πριν τις 17:00.

ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

Απαντήσεις στα θέματα των Εισαγωγικών Εξετάσεων

τέκνων Ελλήνων του Εξωτερικού και

τέκνων Ελλήνων Υπαλλήλων στο εξωτερικό 2013

Α1.

α. «Κλήριγκ»

Απάντηση σελ. 54 : «Η Ελλάδα…θετικά στοιχεία»

β. «Πατριαρχική Επιτροπή»

Απάντηση σελ. 142-143 : « Τον Οκτώβριο…ελληνικής κυβέρνησης»

γ. «Ηνωμένη Αντιπολίτευσις»

Απάντηση σελ. 210 : «Κάτω από…τον Πρίγκιπα»

Α2.

1.ε

2.γ

3.β

4.α

5.ζ

Β1. Απάντηση σελ. 49, : «Το κόστος…Παγκόσμιος Πόλεμος».

Β2. Απάντηση σελ 251, : «Η πρόταση…πολιτικών εξελίξεων».

Γ1.

Ιστορική Αφήγηση

Απάντηση σελ. 94 : «Με αφορμή…της κυβέρνησης».

Πηγή

α)

- Ο Βενιζέλος επιδιώκει τη συμμαχία της Αντάντ
- Διατηρούσε την πεποίθηση ότι οι δυναμεις της «Εγκάρδιας Συνεννόησης» θα επικρατούσαν στη λεκάνη της Μεσογείου («*Η σταθερή…Μεσόγειος»)*
- Επιζητούσε να διαμορφώσει ένα ανάχωμα για την προστασία της χώρας από τις απειλητικές βλέψεις των όμορων χωρών και να διασφαλίσει έτσι τα εθνικά συμφέροντα («*Η επίταση…τρίτους»)*

β)

- Ο βασιλιάς Κωνσταντίνος επιθυμούσε την ουδετερότητα, καθώς, εκτός της συγγένειας του με την Αυτοκρατορική οικογένεια της Γερμανίας (Χοετζόλλερν), ο ίδιος ήταν απόφοιτος γερμανικής στρατιωτικής Ακαδημίας και βαθειά εμποτισμένος με τις αξίες της χώρας αυτής(«*Ο βασιλιάς…όπλων*»)
- Το πρόσχημα της επιλογής του ήταν πως η Ελλάδα θα έπρεπε να αποφύγει τις ριψοκίνδυνες επιχειρήσεις και να κινηθεί πιο συντηρητικά, προκειμένου να κατοχυρώσει τη θέση της στον Ευρωπαϊκό χάρτη («*Η αντίληψη…το έθνος»*)
- Αυτές οι πεποιθήσεις τον οδήγησαν στο να υποσκάψει τα συνταγματικά θεμέλια, διατηρώντας μυστική επαφή με το Γερμανό Αυτοκράτορα («*Η στάση…τάξης*»)

Δ1.

Ιστορική Αφήγηση

Απάντηση σελ. 169 : «Οι πρόσφυγες… ελληνικής ταυτότητας»

Πηγή

Κείμενο Α

- Οι πρόσφυγες ανανέωσαν τον πολιτισμό της Ελλάδας σε κάθε δυνατό επίπεδο («κουζίνα», «τραγούδια», διακόσμηση»)
- Καταλυτική επίδραση άσκησε στην ελληνική κοινωνία ο εξωστρεφής χαρακτήρας τους, τον οποίο κατάφεραν να διατηρήσουν αλώβητο παρά τις αντιξοότητες.
- Σε βάθος χρόνου, οι προσφυγικές παραδόσεις/ πολιτισμός αφομοιώθηκαν, ή καλύτερα συνδιαμόρφωσαν την ελληνική κουλτούρα.

Κείμενο Β

- Η άφιξη των προσφύγων επηρέασε και τη θρησκευτική ζωή («*Με την…αναζωογονήθηκε*»)
- Εμπλούτισαν με βυζαντινά στοιχεία την ελληνική χριστιανική εικονογραφία
- Βαρυσήμαντη ήταν η παρουσία τους στη μουσική σκηνή, με την ανάδειξη ενός νέου τότε είδους, του «ρεμπέτικου» («*Πολύ σημαντική…της Ελλάδας»)*
- Η λογοτεχνία δέχτηκε εξίσου μεγάλες επιρροές, τόσο στην πεζογραφία όσο και στην ποίηση, με κεντρικό άξονα και κοινή συνισταμένη το θέμα του εκπατρισμού («*Οι επιρροές…του εκτοπισμού»)*